

25.10.48, יום ב' שמיני עצרת.

בהשגח וחגי בבוקל פא אצלי מורגנטוי ושהא עד שלוש אה"צ. הוא רצה לדעת "אידיאולוגיה" שלנו ומה אני רואה יחית לאחר השלוט. הסברתי לו תחילה חמש בחזית הכללית - הסטטות של המערכה בדרום, המתיחות בצפון, כגום שלישי ערב בעמון, אפשרות האלקחות הקרבות אם בצמון ואם בארץ כולה, ואם כי יש יסוד לתניה שנמצא - אין בשחון שיהיה שלום. יתכן שמדינות ערב יחליטו על לא מלחמה ולא שלום. ואשר לעתיד - הסברתי לו הקשיים שהיו לנו בעבר, פנימיים וחיצוניים, וכיצד התגברנו עליהם. הסברתי מהות החלוציות - ששימשה מנוף מרכזי בפעילותנו ובמלחמתנו, על מה סמכתי בשנים האחרונות, כשנהבדד לי שנעמוד בפני התנגשות דמים על העולם הערבי, ומה הם היתרונות המוסריים והאינטלקטואליים שיש לנו - כיצד השתמשנו וכיצד נשתמש בהם להבא. הסברתי שיש לנו שתי מטרות ראשוניות וראשונה - הצלת עצמנו מכליון פיסי, מחששלה, מהתנוונות מוסרית, מעבודות פנימיים - מה הם קיבוצי הגליות שנגזל בשורה הראשונה - מזרח אירופה, עדות המזרח, כמה נמשוך כוחות מקולים אמריקא ומאנגליה, מה עלינו לעשות לארץ - בנגב, בצפון, בכפר, בים בעיר ובאוויר, מה עשינו ובמה - ומה נעשה. מדוע חשובים מספרים ומהות איכותית. ומה ניצור - חברה לדוגמא מדוע, כיצד, מדוע אנו לא מאמינים בהסתה ובהסברה, וכמה נפרדת ציונותנו מהציונות שהוא סכיר באמריקא, החבדל בין ציונות פילנתרופית - וחלוצית, ומה כוחה של דוגמת החגשמה ואיך נהיה אולי למורי-דרך לעולם, כיצד ובמה נוכיח שאפשר לחיות על יסוד עזרה הדדית ולא תחרות, אחוז ולא שנאה, עצמאות ולא חלות - וכל זה לכולם.

הוא שאל על תבדלי מאלגות הסברתי לו עד כמה מאוחדים בעיקר, וכמה קטן האפשר - אם כי רבים עליו חרבה, יותר מדי, כי את העיקר מקבלים כדבר מובן מאליה, ולא בדבר משתף. הוא רצה לדעת תחבול בין מא"י ומפ"מ - והסברתי לו האוריינטציה הבינלאומית שלנו, במידה שאינה אוריינטציה על עצמנו - מדוע על אומ"מ, על שלום, על אחדות המין האנושי, ומדוע לא הצטרפות עם גוש או חזקהות. (דברים אלה שמע כמה פעור) - הבאתי לו הנימוק המוסרי, הנימוק של פיזורי ישראל - במזרח ובמערב; הנימוק של מעמדה של הארץ על פרשת דרכים עולמית, ומדוע חפצם חושב אחרת אם כי בשום אופן לא יקבלו מקודה ממוסקבה נגד האינטרס יהודי, ומדוע אין הקומוניסטים רואים אותם

קומוניסטים למרות רצונם להיראות כקומוניסטים. שאל על איחודים בציוניות מעולמית - והסברתי לו המצב בארצות שונות, עניין ZOA, הסכנה שבמילוג ציוני ובמילוג יהודי אמריקא. שאל אם לאחר הבחירות לא תהיה הממשלה יותר חזקה ומה יהיה הקפה והרכבה. אכרתי שאין ללמוד מהבחירות לקונגרס ולאספה על הבחירות הבאות, כי אלה יהיו יחידות במינן, אולם אני משער שממא"י תקבל בערך 40% - אם כי אין זה לגמרי מן הנמנע שתקבל רוב, - ושכל מקרה תעשה קואליציה עם הציונים הפרוגרסיביים (הסברתי הרכבה של מפלגה זו), עם טפ"ם ועם המועל המזרחי ויתכן עם המזרחי כולו, ואם יהיה גוש דתי - עם כל הגוש. שההבדל היסודי יהיה - ממשלה נבחרת ומיוסדת על אחריות קולקטיבית, שאינה למעשה קיימת עכשיו.

פ. אוכר לי ששיחת זו הייתה נקודת-הגובה של בקורו בארץ, ^{המפגש} נלבד היא כדאי לו לבוא. ואמר זאת כנראה בכנות גמורה. בנקודה אחת לא הסכים אתי - שיהודי תגולת אינם חששים וחוששים למה יאמרו הגויים. חודה שפרסקואר ועוד הם כאלה - אבל הוא לא. הוא שלם עם אמריקניות שלו וחוא יהודי, ואין קרע בחוכו - ריבר במרירות על ניומן-סילוור, על הנזק המוליטי של סילוור בשנים האחרונות, על סכנתו למבניות, החורמם רוצים שקססם ילך לארץ ולמדינה - ולא ל-ZOA ולא לשטח מנוף בשביל סילוור ואנשיו. וביא לי מברק משולטן על ועידת מוקדמה של סיעת מינברג, שקדמה לוועידת 27 חברים החורמים. "כססונים איש מ-27 ערים נחכנסו במיססבורג ביום ו' לדון על UPA. מה אחד החליטו (1) להקים ועד של חורמים ועסקנים ב-UFA אשר יארגנו חומסיהם בכל ארצות חברית, (2) למנות מקימים לעשות עבודת חוועד, (3) לכוא בדברים עם כל עדה וקהלה ולרכוש תמיכהם. (4) לתת פרסום לפעולתם, (5) לגייס לחץ על UPA וגופים אחרים לשנות המבנה של UPA ולתת נציגות של 50% ב-UFA לקהלות ולחמוך UPA לפוסד בלתי חלוי שיחליט על כל החוצאות באמריקא. ולסמוך אך ורק על הנהלת הסוכנות בארץ, בחוצאות בארץ וכן גם לתת אישור לחוצאות באמריקא.

נגד ארבעה מתנגדים החלט גם שרץ במקרה של כשלון בשנתי המבנה של *UGA* יבחנו
אפשרות של הקמת 'פונד ישראלי חדש', והפעולה מוחלט רק לאחר המיעוט עם כל הנוגעים
בדבר לרבות יסדאל, ואחרי /כנוס שלועידה כל הקהילות באמריקא למען הם סמכות לפעולה
זו. נעם שהבוכחים הם חורמים ומחרימים של 50 מיליון דולר ל- *UGA* בשנת 1948.
בין אלה יו"ר המגבית של 1948 בניו-ארק, מילרליה, בוסטון, ושינגטון, סינטינטי,
מירסוס, כולדו, דנבור, דיטרויט, בלטימור ועוד כמה ערים. אברהם מיינברג נבחר
כראש הוועד. יוסף שולמן מזכיר.

לאחר נהתימה בסיסבורג הועדה הטלחה של 27 הערים. כשטורגנטוי היה אצלי עוד
לא ידע חוצאות, בארבע המקשר שליטונות עם המזכירה שלו, הנרייטה קלופ, זו מסרה
לו שהיתה בעצמה במיטסבורג, מיינברג דיבר על המצב, החלט להחזיר לע"פ השאלה
לוועד של *UPA*, וכשהתקבל תשובת *UPA* - יכנסו שוב את הועדה של 27 הערים.

טורגנטוי רוצה שהנהלה והממשלה ינקטו עמדה. המברתי לו הקשיים של הממשלה - ותבעתי
לו דעתי האיטית! הציוניות נשענה על יהדות אירופה. זו נשמדה. עתיד העם היהודי
חלוי עכשיו כשני קבוצים - בארץ ובאמריקא. עד כמה שאני מכיר יהדות אמריקא - זה
שליש! שנה - יש פרוצס של מיזוג וביטול חילוקי היעות - בין ציונים ולא ציונים,
בין מצדדי מדינה ומתנגדיה. הקמת ממדינה וגבורת הצבא הישראלי איחד היהדות
האמריקאית - ויהיה נזק רב - אם דווקא עכשיו יחלבו. נזק מנימי וחיצוני. אמנם
אין לתת לקבוצה קטנה להשתלט על כספי אמריקא המיועדים לארץ, וע"י כך לגסות להשתלט
על הארץ - אך אפשר למנוע זאת בלי אקט קרע ומלחמה - הרי זה עדיף. אם יתברר שאין
דרך אחרת - נעשה המלחמה, אבל עדין לא ברור שיש הכרח בכך. יש חדשה ופוע"צ שאולי
יוכלו לטנוע מה שבעלי אמביציה אחדים עושים.

לאחר החלטה מיטסבורג - כלומר דחיה העניין לשבועות אחדים - אין הוא רואה דחיפות
בקביעת עמדת הממשלה.

בצהרים סעדו אחנו גם רוזנבלים, ברנשטיין, מקדונלד ובמו ונוכח.

- בערב חזרתי לכשרד שאול מסר על חנוכה האניות:

(1) באיטליה - מטעינים 500 טון ט.ג.ס, ומצוות אוויר.

(2) יצאה אניה עם מטען של 300 טון לחיל אוויר, בה גם 6 סירות לאיל איס.

(3) ב-23 לח"ז החלה העמסה של 12 מותחים ימיים עם פגזים.

(4) יצאה גבר חניה עם 300 טון ט.ג.ס.

(5) החלה העמסה של 18 שרמנים (מתוך 30 שקנינו) בלי ציוד.

(6) יצאה אניה עם 32 מותחים (ראה עמוד 106).

(7) יצאה אניה עם דלק.

לסיכום - כניסתנו לביט גוברין היא כנראה אופטימית. יגאל לא יכל להשיג אישור ~~לסיכום~~ ~~לסיכום~~

המקשה כאילו החושכים הזמינו שלשים את אצבאנו.

בגליל לפי שעה שקט.

- קרה אסון באחת מבתי החרושת של סלויין: קצר גרם להתפוצצות גבי"ח לפגזי

סרבמות "3. נמצעו פצעים קלים 13 איש.

קרה אסון גם לחיל אוויר - דקוטה נשרפה על שטח אנשיה.

- השאול נודע לי שששה כבר מת. מלפנתי לו, הנצחון בדרום עשה לדבריו רושם כביר

בברית. הכריזים ששכחים כגלוי, מקניל הביע זאת בפירושו. אומרים שבווין רוצה להפגש

אחנו. הרוסים מתפעלים מכוחנו ושואלים מהי נלך לאילת? רק אנשי מחלקת המדינה

סוענים - לדעת משה זוהי העמדה נכונה - שקללנו לעצמנו ניסוקינו על הנגב כבשו

לבבות אולם מעשינו בנגב ירחיקו לבבות... יבושם להם!

מחר כנראה תדון מועצת המבחון על טענות המגזרים שאנו מפירים החפוגה...

- לא חסר היום גם "מאורע" מברח: כששוחחתי עם מורגנטאו בבורק שמעתי קול ריגה

וזכרה כחקרב לבית - חשכתי שמהפללים עוברים ברחוב, אולם הקול נדבק בבית ולא זז,

וחבינותי שבאו לבייתי. ירדנו שנינו. המהפללים - זקן ושף, גברים ונשים אמנסטסטאט

עם שני סמרי מורה חריצו ושדו. עטמתי כיפה מאוד חילדים וגם צאצא נחתי למורגנטאו.

נחנו לי ספר חורב אחד ושני למורגנטוי, ואחד הממשללים נאם. בתוך החלבונו
עלו שטות הוארי. התחיל בחור מעלחו ראש המכשלה, המשיך בחור רוממותו ולבסוף
הגיע לחור מלכותו... עניין נבמר בשירת התקווה, ומורגנטוי ניהנת מהמחזה.